

Warszawa, dnia 5.X.2016 r.

OPINIA

o rozprawie doktorskiej Pana lek. med. Jerzego Szafranowicza pt.: „Outsourcing procesów biznesowych w funkcjonowaniu szpitali”, napisanej pod kierunkiem naukowym Pana prof. nzw. dr hab. inż. Joachima Foltysa. Promotorem pomocniczym była Pani dr inż. Lilianna Hawrycz.

1. Uwagi ogólne

Podstawową funkcją organizacji medycznej, bez względu na formę organizacyjną, czy formę prawną - jest dobro pacjenta. W pracy zawężono obszar badawczy do placówek ochrony zdrowia publicznych i niepublicznych – szpitali.

Należy podkreślić, że szybkość zmian organizacyjnych, powstanie nowego płatnika, napływ kapitału prywatnego wymusiły na zarządzających wprowadzenie nowych rozwiązań, do tej pory niespotykanych w ochronie zdrowia, w tym bardzo współczesną koncepcję zarządzania organizacjami, a mianowicie koncepcję outsourcingu.

Niezwykle ważnym zadaniem, co zdecydowanie przedstawiono w pracy, a odnoszące się do procesu zastosowania outsourcingu w placówkach ochrony zdrowia jest wybranie odpowiedniego partnera outsourcingowego.

W pracy dokonano segmentacji badawczej w warstwie teoretycznej, jak i aplikacyjnej do publicznych i niepublicznych placówek ochrony zdrowia – szpitali.

Ważnym zagadnieniem, co wyraźnie zaprezentowano w pracy, jest aspekt związany z powodzeniem zastosowania outsourcingu w placówkach ochrony zdrowia, a mianowicie konsultacja z przedstawicielami (np. stowarzyszenia), pacjentów aktualnych i przyszłych.

W przypadku placówki ochrony zdrowia jest dodatkowo jeszcze aspekt związany dużą niejednorodnością zatrudnionego personelu i spełnianych przez nich zadań i obowiązków.

Identyfikacja tak określonego obszaru badawczego, wymagała więc zdefiniowania modelu zastosowania outsourcingu w placówkach (publicznych i niepublicznych) ochrony zdrowia.

Obszar badawczy niniejszej dysertacji doktorskiej należy do nauk o zarządzaniu, w tym w szczególności związany jest z: zastosowaniem outsourcingu w funkcjonowaniu organizacji, w tym organizacji o tak dużej specyfice funkcjonowania, specyfice usług oraz specyfice klientów – pacjentów, jakimi są placówki ochrony zdrowia (publiczne, niepubliczne) - szpitale. Dodatkowo w obszarze tematycznym recenzowanej rozprawy znalazł się obszar związany z opracowaniem modeli biznesowych dla placówek ochrony zdrowia – szpitali.

Recenzowana rozprawa jest oryginalna i jak wspomniałem dysertabilnie mieści się w obszarze nauk ekonomicznych, w dyscyplinie nauk o organizacji i zarządzaniu.

2. Uwagi szczegółowe

Dla potrzeb niniejszej dysertacji - opracowania modeli biznesowych zastosowania outsourcingu w placówkach ochrony zdrowia funkcjonujących na rynku polskim - zdefiniowano i zastosowano właściwą moim zdaniem metodykę prowadzenia badań.

Celami naukowymi recenzowanej dysertacji doktorskiej są:

- identyfikacja procesu modelowania zastosowania outsourcingu w placówkach (publicznych i niepublicznych) ochrony zdrowia funkcjonujących na rynku polskim, poprzez opracowanie modeli biznesowych dla projektów outsourcingowych,
- wykorzystanie sieci neuronowej dla opracowania modeli biznesowych funkcjonowania placówek ochrony zdrowia (publicznych, niepublicznych), stosujących outsourcing,
- opracowanie kryteriów wdrożenia modeli biznesowych stosowania projektów outsourcingowych w placówkach ochrony zdrowia.

Przedstawione cele naukowe recenzowanej rozprawy przedstawiają znamiona nowości i uzupełniają nauki o zarządzaniu (zarówno w kontekście funkcjonowania organizacji na rynku polskim, jak i międzynarodowym), o nowe propozycje koncepcji zarządzania, jak i nowych dla nich modeli biznesowych.

Ponadto sformułowany obszar badawczy oraz cele naukowe generują silną aplikacyjność dla zaproponowanej identyfikacji i opracowanych rozwiązań zaprezentowanych w recenzowanej dysertacji.

W pracy została przeprowadzona rzetelna i wyczerpująca kwerenda piśmiennictwa nt. stosowania outsourcingu w placówkach ochrony zdrowia na rynku polskim i rynkach międzynarodowych. Przy czym, należy dodać, że charakterystycznym jest, że autorzy cytowanych opracowań skupiają się przede wszystkim na : przyczynach zastosowania outsourcingu, obszarach jakie zostały przekazane do zewnętrznych podmiotów, czy wreszcie postrzegania outsourcingu jako koncepcji, której podstawowym celem jest obniżka kosztów realizacji całej placówki, poszczególnych jej obszarów, spełnianych funkcji czy też realizowanych produktów i usług. Jednym „tchem”, bardzo wielu autorów (krajowych i zagranicznych) wymienia outsourcing jako, podstawową metodę restrukturyzacji placówek ochrony zdrowia (w naszym przypadku chodzi tylko o szpitale). Takie podejście i optyka widzenia jest niewyczerpujące, co Autor bardzo dobrze pokazał i udowodnił w dysertacji.

Właśnie takie sformułowanie celów: naukowych i aplikacyjnych, zaprezentowanych i zrealizowanych w niniejszej dysertacji, determinuje zastosowanie współczesnej koncepcji outsourcingu (poprzez opracowane modele biznesowe), rozwój organizacji - placówki zdrowia, a nie tylko np. jej restrukturyzację, czy też obniżkę kosztów funkcjonowania.

Powyższe rozważania, kwerenda piśmiennictwa oraz doświadczenie własne w zarządzaniu placówkami ochrony zdrowia skłoniły Autora rozprawy do postawienia hipotezy podstawowej w następującym brzmieniu:

Zdefiniowanie i opracowanie modeli biznesowych outsourcingu prowadzi do podjęcia decyzji o jego wdrożeniu w do placówek ochrony zdrowia (publicznych i niepublicznych) funkcjonujących na rynku polskim.

Hipotezę podstawową uzupełniają trzy hipotezy pomocnicze uszczegółowiające jej założenia.

Tak zdefiniowana hipoteza, podstawowa dla niniejszej dysertacji, w istocie swojego zdefiniowania zawiera podstawowy (ale bardzo trudny w realizacji), aspekt związany z zastosowaniem outsourcingu w ogóle, w tym szczególnie dla takich organizacji (obarczonej dużym specyficznym uwarunkowaniem funkcjonowania), jak placówka ochrony zdrowia – szpital.

Recenzowana praca radykalnie wyróżnia w stosunku do innych opracowanie modeli biznesowych zastosowania outsourcingu w szpitalach w oparciu o sieci neuronowe. W niniejszej dysertacji – opracowano siedem modeli biznesowych zastosowania outsourcingu w placówkach ochrony zdrowia – szpitali, funkcjonujących na rynku polskim .

Zdefiniowane modele biznesowe outsourcingu pozwalają na korygowanie składowych (wybranych kategorii zdefiniowanych w narzędziu badawczym), zidentyfikowanych w placówkach ochrony zdrowia – szpitalach.

Nasuwać się w tym miejscu następujące pytania:

- Czym podyktowane było zastosowanie sieci neuronowych do budowy modeli biznesowych? Autor opiera się głównie na pracy T. Pszczołkowskiego – str. 143 i dalsze w pracy.
- Czy Autor rozprawy rozważał możliwość zastosowania innych współczesnych metod badawczych stosowanych w zarządzaniu, jak np. za pomocą holonów w założeniach holarchii empirycznej?

Recenzowana praca składa się, poza wstępem, z czterech rozdziałów. Pracę zamyka podsumowanie i wnioski.

Rozdział pierwszy: Identyfikacja outsourcingu w funkcjonowaniu organizacji.

We współczesnej gospodarce powszechną jest analiza zagadnienia outsourcingu. Dotyczy ona zarówno, organizacji profitowych (przedsiębiorstw), niezależnie do stosowanych technologii, oferowanych produktów i usług, rynków na którym funkcjonują, jak i organizacji non for profit. Przedstawia, że koncepcja outsourcingu jest stosowana zarówno w przestrzeni realnej, jak i cyfrowej w których funkcjonują poszczególne, projekty, procesy organizacji jak i całe organizacje.

Pojęcie koncepcji zarządzania jaką jest outsourcing, Autor omawia poprzez koncepcję zawartą w pracy swojego Promotora, przyjmując spełnienie pięciu kryteriów, tj.: powtarzalność, podmiot usług, pracownicy, cel wydzielenia, niezależność.

W dalszej kolejności Autor omawia szczegółowo te kryteria (str. 16-54 w pracy).

Za interesujące uważam omówienie konstrukcji kontraktów projektów outsourcingowych (pkt.1.4 – str. 44 w pracy i dalsze).

Natomiast wydaje mi się, że całość omawianego problemu mogłaby ulec komprymacji. Generalnie do treści tego rozdziału nie wnoszę zastrzeżeń.

Rozdziały następne – drugi i trzeci kontynuują przegląd piśmiennictwa.

Są to: „Charakterystyka placówek ochrony zdrowia w Polsce i wybranych krajach europejskich i poza europejskich” (rozdział 2) i „Procesy biznesowe przy zastosowaniu outsourcingu w placówkach ochrony zdrowia w Polsce” (rozdział 3).

Treści w tych obu rozdziałach uważam za interesujące, zwłaszcza w rozdz. 2, gdzie dokonano przeglądu i charakterystyk placówek ochrony zdrowia w Polsce i zagranicą. Natomiast ważne jest omówienie zagadnień związanych z założeniami scenariuszy wdrażania projektów outsourcingowych w procesach biznesowych do badanych podmiotów (pkt. 3.4-str.125 i dalsze w pracy).

Tak jak poprzednio, generalnie nie wnoszę zastrzeżeń do treści zawartych w tych rozdziałach - z uwagą, że mogły one ulec komprymacji.

Rozdział czwarty jest rozdziałem empirycznym, który zawiera wyniki badań przeprowadzonych przez Autora dysertacji oraz zawiera opracowane z wykorzystaniem sieci neuronowej 7 modeli biznesowych zastosowania outsourcingu w szpitalach.

Do treści tego rozdziału mam pewne uwagi:

I tak, dlaczego przy definiowaniu próby badawczej przyjęto poziom ufności na poziomie $\alpha=90\%$, a nie $\alpha=95\%$ (str. 141 w pracy) ?

Brak jest też wyliczeń. Zastosowana w badaniach próba w ilości wynosi 139 odpowiedzi zawartych w kwestionariuszu od respondentów (str. 142 w pracy).

Co do konstrukcji samego kwestionariusza ankiety nie wnoszę uwag. Odpowiedzi zawarte w ankietach pozwoliły na charakterystykę badanych podmiotów, badania umożliwiające tym samym na badanie modeli biznesowych outsourcingu (str. 140 i dalsze w pracy).

Natomiast ciekawym stwierdzeniem jest wynik zawarty na wykresie 4.12 (str. 151), że szpitale w 30% korzystają z medycznych usług outsourcingowych? Autor rozprawy tłumaczy stosowanie koncepcji outsourcingu tzw. pierwszej generacji, a może jest to spowodowane rotacją / brakiem specjalistów w danym szpitalu?

Część badawczą pracy konkluduje prezentacja 7, tzw. modeli procesów biznesowych z zastosowaniem outsourcingu w placówkach ochrony zdrowia. W istocie przedstawiają one różne rangowanie cech zmiennych objaśnianej z przedstawieniem, m.in. architektury ścieżek optymalizacyjnych dla przyjętej zmiennej. Takie postępowanie jest konsekwencją przyjętego sposobu postępowania w zależności od różnych rodzajów outsourcingu. Wyniki badań ciekawe, tym bardziej, że elementem dodatkowym są założenia dla prób ich praktycznego odrzucenia.

Stanowi to, moim zdaniem, novum poznawcze w recenzowanej rozprawie.

Pocieszającym jest fakt, że kierownictwa szpitali, są już w dużej mierze obsadzone przez absolwentów Wydziałów Zarządzania – ok. 35% (tabl. 4.5 – str. 172 w pracy).

Recenzowaną rozprawę oceniam pozytywnie. Dysertabilnie mieści się ona w dziedzinie ekonomii - w dyscyplinie nauk o organizacji i zarządzaniu.

Pracę zamyka podsumowanie i wnioski (str. 198-205 w pracy).

Wnioski są bardzo mocno rozbudowane i można było bez szkody zawartych w nich treści skomprimować. Stanowią one w istocie eksplikację przeprowadzonych w pracy analiz.

W pracy przywołano 117 wybranych pozycji bibliograficznych z wykorzystaniem literatury krajowej i zagranicznej. Integralną część stanowi załącznik będący ankietą badawczą.

Praca liczy łącznie 224 strony formatu A4.

Konkludując, należy podkreślić, że niniejsza dysertacja zdefiniowała i wypełniła nowy (bardzo nowoczesny) obszar związany z zastosowaniem outsourcingu, który można osadzić na trzech poziomach, a mianowicie :

- wynikający z specyfiki organizacji która stosuje outsourcing – placówki ochrony zdrowia - szpital (zarówno publicznej jak i niepublicznej) oferującej tak wrażliwe usługi, bo dotyczące zdrowia i życia pacjentów,
- wynikający z zdefiniowania i opracowania modelu biznesowego zastosowania outsourcingu w placówkach ochrony zdrowia - szpitalach,
- w trzeciej, wynikającej z wskazania na wybrane przesłanki dla budowania scenariusza wdrażania outsourcingu z wykorzystaniem opracowanych modeli.

3. Wniosek końcowy

Recenzowana rozprawa osiągnęła zdefiniowane na wstępie cele pracy oraz zweryfikowała postawioną hipotezę podstawową, jak i hipotezy pomocnicze – dotyczące zagadnień outsourcingowych procesów biznesowych placówek ochrony zdrowia (publicznych i niepublicznych), funkcjonujących na rynku polskim.

Rozprawę doktorską pt.: "Outsourcing procesów biznesowych w funkcjonowaniu szpitali" oceniam pozytywnie.

Rozprawa spełnia wymagania stawiane przez przepisy znowelizowanej Ustawy o Stopniach Naukowych i Tytule Naukowym oraz o Stopniach i Tytule w zakresie Sztuki wraz z późniejszymi zmianami.

Wnoszę o dopuszczenie Pana lek. med. Jerzego Szafranowicza do publicznej obrony.

A. Tu